

1. Податкове та митне право

- 1.1. Закон України від 07.10.2014 N 1690-VII «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення оподаткування інвестиційної діяльності»
- 1.2. Постанова Кабінету Міністрів України від 08.10.2014 № 566 "Питання митного оформлення вантажів гуманітарної допомоги"
- 1.3. Постанова Кабінету Міністрів України від 16.10.2014, № 569 "Деякі питання електронного адміністрування податку на додану вартість")
- 1.4. Наказ Міністерства фінансів України від 14.11.2014 № 1128 "Про затвердження Порядку визначення відповідності платника податку на додану вартість критеріям, які дають право на отримання автоматичного бюджетного відшкодування податку на додану вартість". (набирає чинності з 01.01.2015)
- 1.5. Роз'яснення Державної фіскальної служби України від 04.12.2014 "Основні правила роботи системи електронного адміністрування ПДВ"
- 1.6. Роз'яснення Державної фіскальної служби України від 22.10.2014 р. «Щодо документів, що підтверджують країну походження товару»

2. Банківське право

- 2.1. Постанова Національного банку України від 03.11.2014 № 699 "Про застосування окремих норм валютного законодавства під час режиму тимчасової окупації на території вільної економічної зони "Крим". Постанова набрала чинності з 05.11.2014 р.
- 2.2. Постанова Національного банку України від 05.11.2014 № 705 "Про здійснення операцій з використанням електронних платіжних засобів"

3. Господарське право

- 3.1. Постанова Кабінету Міністрів України від 30.10.2014, № 575 "Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сфері створення, формування, ведення та використання страхового фонду документації і визначається періодичність здійснення планових заходів державного контролю Державною архівною службою"
- 3.2. Постанова Кабінету Міністрів України N 662 від 26.11.2014 р. "Про внесення змін до переліку документів, за якими стягнення заборгованості провадиться у безспірному порядку на підставі виконавчих написів нотаріусів"
- 3.3. Наказ Міністерства фінансів України від 02.09.2014 № 879 "Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань" Наказ зареєстровано в Міністерстві юстиції 30 жовтня 2014 р. за N 1365/26142 та набирає чинності з 1 січня 2015 року.
- 3.4. Розпорядження антимонопольного комітету України від 23.09.2014 № 472-р "Про затвердження Змін до Положення про узгоджені дії"

4. Трудове право

- 4.1. Наказ Міністерства соціальної політики України від 06.10.2014, № 720/1642/5 "Про внесення зміни до Інструкції про порядок ведення трудових книжок працівників"
- 4.2. Наказ Міністерства соціальної політики України N 260 N 660 від 16.09.2014 р. "Про внесення змін до наказу Міністерства праці та соціальної політики України від 08 червня 2001 року»
- 4.3. Лист Міністерства соціальної політики України від 06.10.2014 № 3050/0/06/14 "Про строки позовної давності, що застосовуються до трудових спорів"

5. Судова практика

- 5.1. Правова позиція Верховного суду України у справі № № 6-113 цс 14 від 01.10.2014 року у спорі про застосування наслідків порушення грошового зобов'язання «Щодо обчислення пені у разі невиконання грошового зобов'язання в іноземній валюті»
- 5.2. Правова позиція Верховного суду України у справі N 6-138цс14 «Щодо повернення судового збору при відмові у відкритті касаційного провадження з підстав необґрунтованості касаційної скарги»
- 5.3. Правова позиція Верховного суду України у справі N 6-124цс14 від 22.10.2014 р. «Щодо підстав недійсності прилюдних торгів у зв'язку із недійсністю звіту про оцінку майна»
- 5.4. Лист Вищого адміністративний суду України від 18.11.2014 р. N 1602/11/10/14-14 «Щодо штрафу за несплату узгодженого податкового зобов'язання»

6. Інше

- 6.1. Закон України від 07.10.2014 року №1689-VII «Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо невідворотності покарання за окремі злочини проти основ національної безпеки, громадської безпеки та корупційні злочини». Набрал чинності 31.10.2014
- 6.2. Закон України від 14.10.2014, № 1697-VII "Про прокуратуру" (набирає чинності з 25.04.2015 р.)

РОЗДІЛ 1: ПОДАТКОВЕ ТА МИТНЕ ПРАВО

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Закон України від 07.10.2014 N 1690-VII

Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення оподаткування інвестиційної діяльності

Законом було внесено зміни до Податкового кодексу щодо вдосконалення оподаткування інвестиційної діяльності. Запроваджено можливість покладення прав та обов'язків щодо сплати ПДВ за багатосторонньою угодою про розподіл продукції на кожного інвестора та/або на оператора у порядку, визначеному угодою.

Крім цього, внесено редакційні уточнення до визначення поняття «інвестор (оператор)»; запроваджено можливість покладення прав та обов'язків щодо реєстрації як платників податку на додану вартість за угодою, нарахування та сплати податку на додану вартість та подання податкової звітності з податку на додану вартість за багатосторонньою угодою на кожного інвестора та/або на оператора у порядку, визначеному угодою. Також запроваджено можливість відображення частки залишку від'ємного значення різниці між сумою податкових зобов'язань та сумою податкового кредиту, відображеного оператором, іншими інвесторами за багатосторонньою угодою про розподіл продукції, та запроваджено відповідні механізми.

[до змісту](#)

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

Постанова № 566 від 08.10.2014

Питання митного оформлення вантажів гуманітарної допомоги

Нагадуємо, що відповідно з п. 3 Порядку митне оформлення гуманітарного товару здійснюється митницею за місцезнаходженням його отримувача тільки після проведення відповідного санітарного, ветеринарного, фітосанітарного, радіологічного та екологічного контролю. До отримання відповідних дозволів контролюючих органів гуманітарний товар передається на тимчасове зберігання під митним контролем отримувачу гуманітарної допомоги.

На часткову зміну Порядку митного оформлення вантажів гуманітарної допомоги Кабмін постановою від 08.10.2014 N 566 визначив, що на період проведення АТО пропуск через митний кордон України, декларування та митне оформлення гуманітарного товару, який надається урядами інших держав через уповноважені ними організації, здійснюється без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. При цьому положення п. 3 Порядку не застосовуються.

[до змісту](#)

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

Постанова № 569 від 16.10.2014

Деякі питання електронного адміністрування податку на додану вартість")

Уряд затвердив Порядок електронного адміністрування податку на додану вартість, який визначає механізм відкриття та закриття рахунків у системі електронного адміністрування ПДВ, особливості складення податкових накладних та розрахунків коригування кількісних і вартісних показників до податкових накладних у такій системі, а також механізм проведення розрахунків з бюджетом з використанням зазначених рахунків.

Рахунки платників у системі електронного адміністрування ПДВ відкриваються у Казначействі автоматично на безоплатній основі.

Платникам податку, які застосовують спеціальний режим оподаткування відповідно до ст. 209 ПКУ відкривається єдиний електронний рахунок для обліку сум податку за результатами діяльності, передбаченої зазначеною статтею, та іншої діяльності.

Електронні рахунки відкриваються виключно на підставі реєстру платників податку, який ДФС після присвоєння особі індивідуального податкового номера платника податку надсилає Казначейству.

Казначейство надсилає ДФС повідомлення про відкриття електронного рахунка платника податку не пізніше наступного робочого дня з дня його відкриття. Після надходження такого повідомлення ДФС інформує платника податку про реквізити його електронного рахунка.

Порядок набирає чинності з 1 січня 2015 року.

[до змісту](#)

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

Наказ № 1128 від 14.11.2014

Про затвердження Порядку визначення відповідності платника податку на додану вартість критеріям, які дають право на отримання автоматичного бюджетного відшкодування податку на додану вартість (набирає чинності з 01.01.2015)

Вказаним Порядком передбачено що для отримання права на автоматичне бюджетне відшкодування сум ПДВ платник податку повинен відповідати одночасно критеріям, визначеним п. 200.19 ст. 200 розд. V Податкового кодексу.

Визначення відповідності платника ПДВ зазначеним критеріям проводиться в автоматизованому режимі протягом 15 календарних днів після граничного терміну подачі звітності.

За результатами проведення автоматизованої звірки відповідності даних платника ПДВ критеріям на автоматичне відшкодування ДФС не пізніше 15-го календарного дня після граничного терміну подачі звітності формує два переліки платників ПДВ:

НОВИНИ ЗАКОНОДАВСТВА

Жовтень – Листопад 2014

перелік платників ПДВ, що відповідають критеріям, визначеним у Кодексі, та мають право на автоматичне бюджетне відшкодування ПДВ;

перелік платників ПДВ, які не відповідають критеріям, визначеним у Кодексі, та не мають права на автоматичне бюджетне відшкодування ПДВ.

Крім цього, передбачено, що відшкодування інвестору (оператору) за угодою про розподіл продукції здійснюється без застосування критеріїв на отримання автоматичного бюджетного відшкодування, зазначених у Порядку.

[до змісту](#)

ДЕРЖАВНА ФІСКАЛЬНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

Роз'яснення від 04.12.2014

Основні правила роботи системи електронного адміністрування ПДВ

Розглядаючи основні правила роботи системи електронного адміністрування ПДВ, яка запроваджується з 1 січня 2015 року, ДФС зазначила, що:

відкриття електронних рахунків в системі електронного адміністрування ПДВ здійснюється без участі платників податку, тобто їм не потрібно відвідувати Казначейство з метою відкриття такого рахунка;

Серед проблемних питань введення електронної системи адміністрування ПДВ можна виділити наступні:

- 1) система електронного адміністрування унеможливить видачу податкових накладних без попередньої оплати ПДВ або попередньої виписки податкової накладної на купівлю реального товару;
- 2) платники ПДВ будуть змушені контролювати отримання і видачу податкових накладних та самостійно реєструвати їх в Єдиному реєстрі, що потребує відповідних навиків користування спеціалізованим програмним забезпеченням;
- 3) унеможливлення здійснення поставки на умовах товарного кредиту;
- 4) ризики фінансових затрат для добропорядних платників ПДВ: підприємство, яке оплатило своєму постачальнику ПДВ, несе ризик потрапити в ситуацію, коли відповідна сума не буде зарахована при формуванні податкового кредиту, і підприємство буде вимушене платити його повторно.

датою початку здійснення операцій з використанням електронного рахунка є 01.01.2015 для суб'єктів господарювання, які вже є зареєстрованими платниками ПДВ, а для суб'єктів господарювання, які будуть зареєстровані в якості платників ПДВ в будь-який період після 01.01.2015, - дата їх реєстрації платниками податку;

починаючи з першого звітного періоду 2015 року (січень, I-й квартал) податкова звітність з ПДВ подається до контролюючого органу всіма платниками податку виключно в електронній формі з дотриманням умови щодо реєстрації електронного підпису підзвітних осіб у порядку, визначеному законодавством;

останнім звітним періодом, за який податкові декларації з ПДВ можуть бути подані на паперових носіях, є грудень 2014 року (граничний термін подання 20.01.2015) / IV квартал 2014 року (граничний термін подання 09.02.2015);

з 01.01.2015 податкові накладні та розрахунки коригування складаються виключно в

НОВИНИ ЗАКОНОДАВСТВА

Жовтень – Листопад 2014

електронній формі та підлягають обов'язковій реєстрації в ЄРПН незалежно від того, яка сума ПДВ вказана в податковій накладній, в тому числі і ті, які не видаються покупцям, а також ті, що складені платниками податку - отримувачами послуг, що постачаються нерезидентами, якщо місце постачання таких послуг розташоване на митній території України.

В ДФС впевнені, що введення зазначеної вище системи унеможливить заниження податкового зобов'язання платника ПДВ, шляхом формування податкового кредиту на підставі фіктивних правочинів, що, в свою чергу, підвищить надходження до бюджету.

[до змісту](#)

ДЕРЖАВНА ФІСКАЛЬНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

Роз'яснення від 22.10.2014 р.

Щодо документів, що підтверджують країну походження товару

Країна походження товару заявляється (декларується) органу фіскальної служби шляхом подання оригіналів документів про походження товару. Такими документами є:

- Сертифікат про походження товару;
- Завірена декларація про походження товару;
- Декларація про походження товару;
- Сертифікат про регіональне найменування товару.

Якщо у вищевказаних документах є розбіжності у відомостях про країну походження товару або ДФСУ встановлено інші відомості про країну походження товару, ніж зазначені в документах, декларант або уповноважена ним особа має право для підтвердження відомостей про заявлену країну походження товару надати ДФСУ додаткові відомості.

Зокрема, до них відносяться відомості, що містяться в товарних накладних, пакувальних листах, відвантажувальних специфікаціях, сертифікатах, митної декларації країни експорту, паспортах, технічній документації, висновках-експертизах відповідних органів, інших матеріалах, що можуть бути використані для підтвердження країни походження товару.

Щодо права здійснювати аудіо та відео фіксацію дій працівників органів ДФС при проведенні податкової перевірки

ДФС на своєму офіційному веб-порталі у форматі запитання-відповіді розповіла, що законодавством прямо не заборонено платникам податків здійснювати аудіо- та відео фіксацію при проведенні податкової перевірки або розгляді заперечень до акта перевірки, але при такій фіксації слід пам'ятати про законодавство в сфері збору інформації. Адже аудіо- та відео фіксація дій податківців, проведена з порушенням норм законодавства, не враховуватиметься як доказ порушення прав у суді.

Так, реалізація права на інформацію може бути обмежена у встановлених законом випадках в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадського порядку з метою запобігання

НОВИНИ ЗАКОНОДАВСТВА

Жовтень – Листопад 2014

заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення, для захисту репутації або прав інших людей, для запобігання розголошенню інформації, одержаної конфіденційно, або для підтримання авторитету і неупередженості правосуддя.

Звичайно працівники ДФС навряд чи нададуть свою згоду на здійснення аудіо та відео фіксації їхніх дій під час податкової перевірки. Разом з тим ми переконані що такої згоди у осіб, які виконують публічні функції запитувати взагалі необов'язково. В будь-якому випадку вважаємо що такі дії варто здійснювати, а вже потім в суді доводити належність та допустимість таких доказів. Інша справа коли перевірка проводиться в межах відкритого кримінального провадження. Тоді будь-яка фіксація на етапі досудового розслідування дозволяється за дозволом слідчого.

Відповідно до ст. 5 Закону України «Про інформацію» визначено, що реалізація права на інформацію не повинна порушувати права, свободи і законні інтереси інших громадян.

Водночас, згідно зі ст. 11 Закону України «Про державну службу» державні службовці мають право користуватися правами і свободами, які гарантуються громадянам Конституцією і законами України.

Відповідно до ч. 1 ст. 307 Цивільного кодексу України фізична особа може бути знята на фото-, кіно-, теле- чи відеоплівку лише за її згодою. Згода особи на знімання її на фото-, кіно-, теле- чи відеоплівку припускається, якщо зйомки проводяться відкрито

на вулиці, на зборах, конференціях, мітингах та інших заходах публічного характеру.

Тому, задля запобігання порушень чинного законодавства та використання в подальшому матеріалів аудіо- відео фіксації в суді, на думку податківців, в першу чергу, необхідно попередити працівників ДФС про здійснення аудіо- та відео фіксації податкової перевірки та отримати їх письмову згоду щодо такої фіксації.

[до змісту](#)

РОЗДІЛ 2: БАНКІВСЬКЕ ПРАВО

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

Постанова № 699 від 03.11.2014

Про застосування окремих норм валютного законодавства під час режиму тимчасової окупації на території вільної економічної зони "Крим". Постанова набрала чинності з 05.11.2014 р.

НБУ визначив особливості застосування окремих норм валютного законодавства під час режиму тимчасової окупації на території вільної економічної зони "Крим".

Зокрема, передбачено, що для цілей застосування нормативно-правових актів Нацбанку особа, місцезнаходження якої (zareestrovana/postійно проживає) на території ВЕЗ "Крим", прирівнюється до нерезидента (за інвестиційними операціями - до іноземного інвестора).

Перекази (платежі) з материкової території України на територію ВЕЗ "Крим" або з території ВЕЗ "Крим" на материкову територію України здійснюються в порядку, передбаченому нормативно-правовими актами Нацбанку для операцій з переказу коштів за межі України/в Україну.

Інвестиції резидентів в об'єкти інвестиційної діяльності, розташовані (zareestrovani) на території Криму, забороняються.

Крім цього, забороняється проведення на материковій території України таких операцій в російських рублях:

- залучення вкладів (депозитів) за договорами банківського вкладу (депозиту), у тому числі збільшення суми вкладу (депозиту), що були розміщені до набрання чинності Законом "Про створення вільної економічної зони "Крим" та про особливості здійснення економічної діяльності на тимчасово окупованій території України", а також пролонгація таких договорів;
- надання коштів у кредит (позику), у тому числі за кредитами овердрафт, а також шляхом пролонгації строку користування кредитом (позикою) або його часткою за договором, укладеним до набрання чинності Законом.

Банки повинні зупинити здійснення операцій за відкритими до набрання чинності Законом рахунками юросіб, місцезнаходження яких на території ВЕЗ "Крим", та вжити заходів щодо закриття таких рахунків.

[до змісту](#)

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

Постанова № 705 від 05.11.2014

Про здійснення операцій з використанням електронних платіжних засобів"

Нацбанк постановою від 05.11.2014 N 705 затвердив Положення про порядок емісії електронних платіжних засобів і здійснення операцій з їх використанням, вимоги якого поширюються на платіжні організації, учасників платіжних систем, які є суб'єктами відносин, що виникають під час здійснення операцій, ініційованих із використанням електронних платіжних засобів цих платіжних систем та їх користувачів.

Положення встановлює загальні вимоги до емісії банками-резидентами, філіями іноземних банків електронних платіжних засобів і визначає порядок здійснення операцій з їх використанням.

Вимоги цього Положення не поширюються на суб'єктів господарювання, що здійснюють випуск телефонних, транспортних, паливних, дисконтних карток та інших засобів, які не належать до платіжних і призначені для фіксування в електронному вигляді заборгованості емітента перед користувачем цих засобів за попередньо оплаченими товарами (послугами), та на операції, що здійснюються з їх використанням.

Платіжні організації, банки - учасники платіжних систем, які здійснюють емісію та еквайринг електронних платіжних засобів, повинні протягом 3-х місяців із дня набрання чинності вищезазначеною постановою привести свою діяльність у відповідність до вимог Положення.

Банки - учасники платіжних систем, які користуються послугами процесингових установ - нерезидентів, протягом 6-ти місяців із дня набрання чинності постановою повинні привести свою діяльність у відповідність до вимог п. 8 розд. VIII Положення.

Постанова набирає чинності з 12 листопада 2014 року у зв'язку з її опублікуванням в Офіційному інтернет-представництві Нацбанку від 11.11.2014.

[до змісту](#)

РОЗДІЛ 3: ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

Постанова № 575 від 30.10.2014

Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сфері створення, формування, ведення та використання страхового фонду документації і визначається періодичність здійснення планових заходів державного контролю Державною архівною службою"

Кабмін затвердив критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сфері створення, формування, ведення та використання страхового фонду документації і визначається періодичність здійснення планових заходів державного контролю Державною архівною службою.

Так, критеріями, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сфері створення, формування, ведення та використання страхового фонду документації, є:

значення для економіки і безпеки держави;

призначення страхового фонду документації;

дотримання вимог законодавства щодо створення, формування, ведення та використання страхового фонду документації.

Відповідно до встановлених критеріїв суб'єкти господарювання належать до одного з 3-х ступенів ризику - високого, середнього та незначного.

Планові перевірки суб'єктів господарювання проводяться:

з високим ступенем ризику - не частіше одного разу на рік;

із середнім ступенем ризику - не частіше одного разу на 3 роки;

з незначним ступенем ризику - не частіше одного разу на 5 років.

[до змісту](#)

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

Постанова N 662 від 26.11.2014 р.

Про внесення змін до переліку документів, за якими стягнення заборгованості провадиться у безспірному порядку на підставі виконавчих написів нотаріусів

Відповідно до змін внесених урядом за допомогою виконавчого напису нотаріуса можна буде стягнути заборгованість за іпотечними договорами, кредитними договорами та нотаріально посвідченими товарними та фінансовими аграрними розписками.

НОВИНИ ЗАКОНОДАВСТВА

Жовтень – Листопад 2014

Щоб отримати виконавчий напис для стягнення заборгованості за іпотечним договором, який передбачає право звернення стягнення на предмет іпотеки у разі прострочення платежів за основним зобов'язанням до закінчення строку виконання основного зобов'язання, необхідно подати нотаріусу:

- а) оригінал нотаріально посвідченого іпотечного договору;
- б) оригінал чи засвідчену копію договору, що встановлює основне зобов'язання;
- в) засвідчену стягувачем копію письмової вимоги про усунення порушення виконання зобов'язання, що була надіслана боржнику та майновому поручителю (в разі його наявності), з відміткою стягувача про непогашення заборгованості;
- г) оригінали розрахункового документа про надання послуг поштового зв'язку та опису вкладення, що підтверджують надіслання боржнику письмової вимоги про усунення порушення виконання зобов'язання (далі – розрахунковий документ);
- г) довідку фінансової установи про ненадходження платежу.

[до змісту](#)

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

Наказ № 879 від 02.09.2014

Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань

Наказ зареєстровано в Міністерстві юстиції 30 жовтня 2014 р. за N 1365/26142 та набирає чинності з 1 січня 2015 року.

Відповідно до вимог затвердженого Положення воно застосовується юрособами, створеними відповідно до законодавства України, незалежно від їх організаційно-правових форм і форм власності (крім банків), а також представництвами іноземних суб'єктів господарської діяльності. Положенням визначається порядок проведення інвентаризації активів і зобов'язань та оформлення її результатів. Проведення інвентаризації забезпечується власником (власниками) або уповноваженим органом (посадовою особою), який здійснює керівництво підприємством відповідно до законодавства та установчих документів, який створює необхідні умови для її проведення, визначає об'єкти, періодичність та строки проведення інвентаризації, крім випадків, коли проведення інвентаризації є обов'язковим.

Інвентаризація проводиться з метою забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності підприємства. Під час інвентаризації активів і зобов'язань перевіряються і документально підтверджуються їх наявність, стан, відповідність критеріям визнання і оцінка. Випадки коли проведення інвентаризації є обов'язковим наведені у п. 7 розд. I Положення.

[до змісту](#)

НОВИНИ ЗАКОНОДАВСТВА

Жовтень – Листопад 2014

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

Розпорядження № 472-р від 23.09.2014

Про затвердження Змін до Положення про узгоджені дії

Антимонопольний комітет затвердив зміни до Положення про узгоджені дії, якими, зокрема, передбачено, що одержання дозволу на узгоджені дії суб'єктів господарювання не звільняє від необхідності одержання дозволу на концентрацію суб'єктів господарювання, якщо необхідність такого дозволу передбачена законодавством.

[до змісту](#)

РОЗДІЛ 4: ТРУДОВЕ ПРАВО

МІНІСТЕРСТВО СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

Наказ № 720/1642/5 від 06.10.2014

Про внесення зміни до Інструкції про порядок ведення трудових книжок працівників

Мінсоцполітики спільно з Мін'юстом внесли зміни до Інструкції про порядок ведення трудових книжок працівників, якими передбачено, що дублікат трудової книжки також може бути виданий за новим місцем роботи у зв'язку з відсутністю доступу до трудової книжки працівника внаслідок надзвичайної ситуації, передбаченої Кодексом цивільного захисту, або проведення АТО на території, де працював працівник.

Дублікат видається на підставі заяви працівника та отриманої ним у письмовому вигляді інформації зі штабу з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації про виникнення надзвичайної ситуації або Антитерористичного центру при СБУ про проведення АТО на території, де працював працівник, що надається в довільній формі.

У разі відновлення доступу до трудової книжки записи з дубліката про періоди роботи переносяться до трудової книжки. При цьому на першій сторінці дубліката робиться напис: "Дублікат анульовано", посвідчується печаткою роботодавця за останнім місцем роботи працівника та дублікат повертається його власнику.

[до змісту](#)

МІНІСТЕРСТВО СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

Наказ N 260 N 660 від 16.09.2014 р.

Про внесення змін до наказу Міністерства праці та соціальної політики України від 08 червня 2001 року

Як і вищенаведені зміни до Інструкції про порядок ведення трудових книжок працівників, розглянутий документ покликаний спростити процедуру припинення реєстрації трудових договорів шляхом надання можливості працівнику і фізичній особі, яка використовує найману працю, звертатися до центру зайнятості незалежно від того, де був укладений такий трудовий договір.

Незважаючи на те що про припинення трудового договору можна сповістити центр зайнятості інший ніж в якому було зареєстровано такий договір, певна складність для найманого працівника залишається. Адже щоб розірвати трудові відносини такому працівнику доведеться віднайти свого роботодавця і вже з ним прийти до будь-якого центру зайнятості.

Змінами до п. 8 Порядку реєстрації трудового договору між працівником і фізичною особою, яка використовує найману працю передбачено, що у разі закінчення строку трудового договору або припинення його дії достроково в трудовому договорі фізична особа робить запис про підстави його припинення з посиланням на відповідні статті КЗпП, про що сторони сповіщають центр зайнятості, незалежно від місця реєстрації трудового договору. Разом з тим, п. 9 згаданого Порядку наводить перелік документів, які має подати

фізособа (або уповноважена нею особа) для зняття з реєстрації трудового договору за її ініціативою у випадках, визначених КЗпП, за відсутності працівника.

НОВИНИ ЗАКОНОДАВСТВА

Жовтень – Листопад 2014

Косметичних правок зазнала і форма трудового договору між працівником і фізичною особою, яка використовує найману працю.

Також у згаданому Порядку врахували зміни, внесені до ст. 241 КЗпП Законом N 1253-VII від 13.05.2014 р. Нагадаємо, що ним скасована вимога наявності нотаріальної довіреності уповноваженої особи фізособи для реєстрації договірних відносин з працівником. Тобто для реєстрації у державній службі зайнятості укладених між працівником і фізособою трудових договорів достатньо довіреності уповноваженої особи.

[до змісту](#)

МІНІСТЕРСТВО СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

Лист № 3050/0/06/14 від 06.10.2014

Про строки позовної давності, що застосовуються до трудових спорів

Розглядаючи питання щодо строків позовної давності, які застосовуються до трудових спорів, Мінсоцполітики нагадало, що працівник може звернутися з заявою про вирішення трудового спору безпосередньо до районного, районного у місті, міського чи міськрайонного суду в тримісячний строк з дня, коли він дізнався або повинен був дізнатися про порушення свого права, а у справах про звільнення - в місячний строк з дня вручення копії наказу про звільнення або з дня видачі трудової книжки.

У разі порушення законодавства про оплату праці працівник має право звернутися до суду з позовом про стягнення належної йому заробітної плати без обмеження будь-яким строком.

Для звернення власника або уповноваженого ним органу до суду в питаннях стягнення з працівника матеріальної шкоди, заподіяної підприємству, установі, організації, встановлюється строк в один рік з дня виявлення заподіяної працівником шкоди.

[до змісту](#)

РОЗДІЛ 5: СУДОВА ПРАКТИКА

ВЕРХОВНИЙ СУД УКРАЇНИ

Правова позиція у справі № № 6-113 цс 14 від 01.10.2014 року у спорі про застосування наслідків порушення грошового зобов'язання

Щодо обчислення пені у разі невиконання грошового зобов'язання в іноземній валюті

Предметом справи, яка переглядалася ВСУ, був спір про стягнення інфляційних втрат та трьох процентів річних за період невиконання судового рішення про відшкодування майнової та моральної шкоди.

Цікаво, що до недавнього часу ВСУ рекомендував судам зовсім інше правозастосування ч.2ст.625 ЦК України. На думку вищого судового органу стягнення 3 % річних та інфляційних нарахувань можливо було виключно коли між сторонами існували договірні взаємовідносини.

Вважаємо, що наведеним правовим висновком ВСУ повернув судову практику в русло застосування правової норми так, як це початково передбачалося законодавцем.

При розгляді цієї справи судом зроблено правовий висновок, відповідно до якого будь-яке зобов'язання, яке зводиться до сплати грошей, є грошовим зобов'язанням незалежно від правових підстав його виникнення і в разі його порушення підлягає застосуванню ч. 2 ст. 625 ЦК України.

За змістом цієї норми закону нарахування інфляційних втрат на суму боргу та трьох процентів річних входять до складу грошового зобов'язання і є особливою мірою відповідальності боржника за прострочення грошового зобов'язання, оскільки виступають способом захисту майнового права та інтересу, який

полягає у відшкодуванні матеріальних втрат кредитора від знецінення грошових коштів унаслідок інфляційних процесів та отриманні компенсації (плати) від боржника за користування утримуваними ним грошовими коштами, належними до сплати кредитором.

до змісту

ВЕРХОВНИЙ СУД УКРАЇНИ

Правова позиція у справі № 6-138цс14

Щодо повернення судового збору при відмові у відкритті касаційного провадження з підстав необґрунтованості касаційної скарги»

На спільному засіданні Судової палати у цивільних та адміністративних справах у вищезазначеній справі, ВСУ дійшов висновку, що вимоги п. 3 ч. 1 ст. 7 Закону, які містять підстави для повернення судового збору не можуть бути застосовані в разі відмови у відкритті касаційного провадження на підставі п. 5 ч. 4 ст. 328 ЦПК України.

Так, заявник просив скасувати ухвалу Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, якою відмовлено в задоволенні заяви про повернення судового збору, сплаченого за подачу та розгляд його касаційної скарги.

ВССУ відмовив у відкритті касаційного провадження на підставі п. 5 ч. 4 ст. 328 ЦПК України у зв'язку з тим, що касаційна скарга визнана необґрунтованою, а викладені в ній доводи є такими, що не викликають необхідності перевірки їх матеріалів справи.

На наш погляд зазначений висновок є доволі дивним, оскільки згідно норм процесуальних кодексів справа в касаційній інстанції переглядається колегією суддів, а отже висновок одного судді, який самостійно вирішив про відсутність підстав для такого перегляду, не може мати наслідком не повернення судового збору. В іншому випадку, а також зважаючи на зловживання правом на відмову у касаційному розгляді окремими судьями, ВССУ та ВАСУ перетворюються на органи, завданням яких є наповнення державного бюджету, що в принципі не є властивим судовій владі.

процесуальні наслідки, що не залежать і не вимагають розгляду справи по суті та оцінки обставин справи та наданих сторонами доказів.

[до змісту](#)

ВЕРХОВНИЙ СУД УКРАЇНИ

Правова позиція у справі N 6-124цс14 від 22.10.2014 р.

Щодо підстав недійсності прилюдних торгів у зв'язку із недійсністю звіту про оцінку майна

Нагадаємо що відповідно до вимог процесуальних кодексів правові висновки ВСУ щодо застосування норм матеріального права є обов'язковими для всіх судів України при розгляді справ з подібними правовідносинами.

ВСУ зазначив, що за змістом п. 5 ч. 4 ст. 328 ЦПК України вирішуючи питання про відкриття провадження у справі, суддя повинен дати оцінку доводам касаційної скарги, порівняти їх з висновками судів, викладеними в судових рішеннях, і визначити, чи є необхідність перевірити висновки судів на підставі матеріалів справи. Такі дії судді не є суто процесуальними діями, перелік яких міститься в інших пунктах ч. 1 ст. 7 Закону України «Про судовий збір», інших пунктах ч. 4 ст. 328 ЦПК України і ч. 5 ст. 214 КАС України, і потребують оцінки обґрунтованості доводів касаційної скарги у порівнянні з висновками судів у судових рішеннях.

Разом з тим, за загальним змістом ч.1 ст. 7 Закону судовий збір повертається у випадку, коли настали

Здійснюючи перегляд справи з підстав неоднакового застосування норм матеріального права, ВСУ зробив правовий висновок, згідно якого звіт про оцінку майна є чинним, якщо від дня його підписання до дня проведення прилюдних торгів пройшло не більше шести місяців. Після збігу цього шестимісячного строку обов'язковою умовою призначення й проведення прилюдних торгів є отримання нового звіту про оцінку майна

[до змісту](#)

ВИЩИЙ АДМІНІСТРАТИВНИЙ СУД УКРАЇНИ

Лист N 1602/11/10/14-14 від 18.11.2014 р.

Щодо штрафу за несплату узгодженого податкового зобов'язання

ВАСУ повідомив суди нижчих інстанцій щодо правильного застосування пункту 126.1 ст. 126 Податкового кодексу України, якою встановлено що у разі якщо платник податків не сплачує узгоджену суму грошового зобов'язання та/або авансових внесків з податку на прибуток підприємств протягом строків, визначених цим Кодексом, такий платник податків притягується до відповідальності у вигляді штрафу:

при затримці до 30 календарних днів включно, наступних за останнім днем строку сплати суми грошового зобов'язання, - у розмірі 10 відсотків погашеної суми податкового боргу;

при затримці більше 30 календарних днів, наступних за останнім днем строку сплати суми грошового зобов'язання, - у розмірі 20 відсотків погашеної суми податкового боргу.

Зазначена норма, робить висновок ВАСУ, є універсальним приписом, який підлягає застосуванню в будь-яких випадках прострочення встановленого ПКУ строку сплати узгодженого податкового зобов'язання, в т.ч. коли погашення податкового боргу відбулося в примусовому порядку, на підставі рішення суду, ухваленого згідно з пунктом 95.3 статті 95 ПКУ. Отже, незалежно від того, з яких причин платником податку не було своєчасно погашено узгоджену суму грошового зобов'язання, такий платник після фактичного погашення боргу повинен сплатити суму штрафу у розмірі, який залежить від терміну прострочення. При цьому, на думку суду не є винятком для застосування штрафу і розстрочення виконання судового рішення, застосоване адміністративним судом, оскільки судові рішення не може встановити інших строків сплати узгодженого податкового зобов'язання порівняно з тими, що визначені нормами ПКУ. Порухення, яке полягає в несвоєчасній сплаті суми узгодженого грошового зобов'язання є закінченим у момент збігу передбаченого податковим законодавством строку сплати узгодженого, але не сплаченого платником податків грошового зобов'язання, а розмір штрафу визначається нормативно та фактично залежить від тривалості прострочення до моменту погашення боргу (до 30 днів або понад 30 днів). У свою чергу, розстрочення судом у процесі виконання судового рішення присудженої ним з платника податків суми податкового боргу (сплата якої на час вирішення спору в суді вже є простроченою) не впливає на факт вчинення правопорушення, оскільки воно є вчиненим до моменту відповідного розстрочення, а тому розстрочення виконання не змінює обсягу відповідальності платника податків (не зменшує і не збільшує).

[до змісту](#)

РОЗДІЛ 6. ІНШЕ

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Закон від 07.10.2014 року №1689-VII

Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо невідворотності покарання за окремі злочини проти основ національної безпеки, громадської безпеки та корупційні злочини Набрал чинності 31.10.2014

Закон спрямований на законодавче врегулювання ситуації, коли підозрюваний (обвинувачений), перебуваючи за межами України, переховується від органів слідства та суду, ухиляється від кримінальної відповідальності, і для підвищення ефективності розслідування окремих злочинів проти основ національної безпеки України, злочинів, пов'язаних із терористичною діяльністю, умисних вбивств, корупційних злочинів і злочинів проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку. Низку статей КК і КПК доповнено положеннями, які передбачають покарання у вигляді конфіскації майна за вчинення даних злочинів.

Як вбачається з переліку злочинів, щодо яких передбачається спеціальний порядок розслідування, окремі з них активно пов'язані з господарською діяльністю (ст.ст. 191, 209, 364 1, 3652, 368 2). Практика свідчить що інколи правоохоронці абсолютно безпідставно оголошували осіб в розшук та в подальшому на цій підставі просили і часто добивалися, принаймні в судах першої інстанції, більш суворого запобіжного заходу. Тепер існує ризик, що вони, зловживаючи своїми повноваженнями та за сприяння лояльних до таких правоохоронців суддів та адвокатів, вже на законних підставах будуть намагатися довести справу до обвинувального вироку самостійно без участі обвинуваченого.

Законом внесено зміни щодо підстав застосування для такого виду покарання як конфіскація, яка раніше встановлювалася за тяжкі та особливо тяжкі корисливі злочини, а тепер також за злочини проти основ національної безпеки України та громадської безпеки незалежно від ступеня їх тяжкості (ст.ст. 109-114 розділ I «злочини проти основ національної безпеки України»). Крім того щодо осіб, які підозрюються або обвинувачуються у вчиненні вищезазначених злочинів, а також злочинів, передбачених ст.ст. 258 - 258 5 (терористична діяльність) та ст. 260 КК України (створення незаконних воєнізованих формувань) не може бути обрано інший запобіжний захід крім взяття під варту.

Також Законом введено спеціальне досудове розслідування злочинів шляхом доповнення КПК Главою 24-1 (Особливості спеціального досудового

розслідування кримінальних правопорушень), яким встановлюється процедура отримання дозволу та здійснення досудового розслідування за відсутності підозрюваного, який ухиляється від слідства та місцезнаходження якого невідоме.

Так само без участі обвинуваченого, місце перебування якого невідоме можливий і судовий розгляд.

При цьому Законом встановлено що таке спеціальне досудове розслідування та судовий розгляд можливо у кримінальному провадженні щодо злочинів, передбачених статтями 109, 110, 110 2, 111, 112, 113, 114, 114 1, 115, 116, 118, частинами другою - п'ятою статті 191 (у випадку зловживання службовою особою своїм службовим становищем), статтями 209, 258, 258 1, 258 2, 258 3, 258 4, 258 5, 348, 364, 364 1, 365, 365 2, 368, 368 2, 368 3, 368 4, 369, 369 2, 370, 379, 400, 436, 436 1, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447 Кримінального кодексу України, стосовно підозрюваного, крім неповнолітнього, який переховується від органів слідства та суду з метою ухилення від кримінальної відповідальності, якщо він перебуває поза межами України.

НОВИНИ ЗАКОНОДАВСТВА

Жовтень – Листопад 2014

Законом передбачено, що зміст та форма кримінального провадження за відсутності підозрюваного або обвинуваченого (in absentia) повинні відповідати загальним засадам кримінального провадження, з урахуванням особливостей, встановлених законом. При цьому сторона обвинувачення зобов'язана використати всі передбачені законом можливості для дотримання прав підозрюваного чи обвинуваченого (зокрема, прав на захист, на доступ до правосуддя, таємницю спілкування, невтручання у приватне життя) у разі здійснення кримінального провадження за відсутності підозрюваного або обвинуваченого (in absentia).

[до змісту](#)

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Закон від 14.10.2014, № 1697-VII

Про прокуратуру (набирає чинності з 25.04.2015 р.)

Закон визначає правові засади організації і діяльності прокуратури України, статус прокурорів, порядок здійснення прокурорського самоврядування, а також систему прокуратури України.

Відповідно до Закону на прокуратуру покладаються такі функції:

підтримання державного обвинувачення в суді;

представництво інтересів громадянина або держави в суді у випадках, визначених цим Законом;

нагляд за додержанням законів органами, що провадять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство;

нагляд за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян.

Систему прокуратури України становлять: Генеральна прокуратура України, регіональні прокуратури, місцеві прокуратури та військові прокуратури.

[до змісту](#)

Олександр Пащенко

Партнер, адвокат
АК «Правочин»

Сергій Рymar

Радник АК «Правочин»,
адвокат

З будь-яких питань, що пов'язані із текстом цього дайджесту, прохання звертатися за електронною адресою: info@pravochin.com.ua